ja Kursi kogudusele ja oli 1709. a. kõigi nende kihelkondade jaoks ainus hingekarjane. Kuni 1752. a. maeti surnud kiriku alla. — Läinud aastasaja usulisist liikumisist on tähelepandavam kreeka-katoliku usku üleminek ja nimelt Nina ja Varnja vene kogudusse. Samal ajal lõi koguduse sisemises elus laineid ka vennastekoguduste liikumine. Läinud aastasaja 60-dail aastail oli väljarändamise ajajärk, kus paljud Alatskivilt ja Kavastust Krimmi läksid, kust aga mõned tagasi tulid, mis põhjusel väljarändamine soiku jäigi.

Talude ostmine algas kihelkonnas 1853, mil osteti Alliku mõisalt Krongi talu. Päris ostuaeg algas aga 1862, kui Kavastu mõisa hakkas talusid müüma. Teised mõisad algasid müügiga hiljemini, 1865. ja 1883. aasta vahel. Ostuaega üksikuis valdades ja mõisais näitab umbkaudu järgmine tabel (kokku seatud Tartu-Võru Rahukogust saadud andmete põhjal):

Vald ja mõisa	Esimesed ostmised	Suurim ostmise hoo-aeg	Viimased ostmised aastal
Pala vald:			
Alliku	1853 (1 talu)	1872 (14 talu) 1873 (22 talu)	1905
Pala	1866 (4 talu)	1873 (8 talu) 1883 (8 talu)	1911
Jõe	1871 (1 talu)	1872 (12 talu) 1873 (15 talu)	1898
Kadrina	1872 (1 talu)	1873 (14 talu)	1888
Ranna vald:			
Ranna	1870 (3 talu)	1872 (12 talu) 1873 (16 talu) 1885 (16 talu)	1889
Kokora vald:			
Kokora	1867 (2 talu)	1873 (13 talu)	1910
Alatskivi vald:			
Alatskivi	1865 (10 talu)	1903 (75 talu)	1906
Kavastu vald:			
Kavastu	1862 (4 talu)	1864 (21 talu) 1865 (16 talu) 1866 (14 talu)	1913
Saare vald:			
Saare	1870 (1 talu)	1872 (6 talu)	1894
Roela vald:			
Roela (Omedu küla)	1883 (2 talu)	1887 (5 talu)	1898